

Лісняк Сергій Іванович

Здобувач PhD кафедри смарт-економіки

Київський національний університет технологій та дизайну (м. Київ)

СВІТОВІ ПІДХОДИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Світові підходи до реалізації інвестиційного потенціалу в умовах глобалізації базуються на поєднанні стратегій залучення прямих іноземних інвестицій, розвитку внутрішнього інвестиційного середовища та активному використанні переваг глобальних економічних зв'язків. Одним із ключових підходів є створення сприятливого інституційного клімату, що передбачає прозору податкову політику, ефективну правову систему, захист прав інвесторів та мінімізацію бюрократичних бар'єрів. У розвинених країнах важливу роль відіграють фінансові інструменти підтримки інвестицій, зокрема державні гарантії, субсидії, венчурні фонди та механізми державно-приватного партнерства. Глобалізація стимулює конкуренцію між країнами за інвестора, тому зростає значення маркетингу інвестиційної привабливості регіонів та формування позитивного іміджу на міжнародній арені (Lisniak & Puzyrova, 2024). Також важливим є підхід, орієнтований на сталість, тобто на залучення інвестицій, що відповідають принципам ESG, що стає дедалі актуальнішим у світлі кліматичних викликів і соціальних трансформацій.

Особливу роль відіграє цифровізація, яка відкриває нові канали для інвестицій, зокрема через краудфандингові платформи, токенизацію активів і транснаціональні фінансові сервіси (Бугас & Лісняк, 2024). Крім того, міжнародні організації, як Світовий банк, МВФ чи OECD, розробляють рекомендації та програми сприяння інвестиціям, підтримують розвиток інституційної спроможності країн. Особливості реалізації інвестиційного потенціалу в умовах глобалізації в міжнародному аспекті визначаються низкою чинників, що формують динаміку транснаціонального руху капіталу, характер інвестиційних потоків і стратегічні підходи до їхнього використання.

По-перше, глобалізація сприяє активному залученню прямих іноземних інвестицій, які стали важливим джерелом фінансування інновацій, модернізації

виробництва та розвитку інфраструктури в країнах, що розвиваються (Заяць & Пузирьова, 2021). В умовах відкритих ринків та зростаючої конкуренції держави прагнуть створити сприятливі інституційні умови для інвесторів – зокрема, через спрощення регуляторних процедур, захист прав власності, податкові стимули та розвиток спеціальних економічних зон.

По-друге, відбувається активізація діяльності транснаціональних корпорацій, які виступають не лише як джерело капіталу, а й як провайдери технологій, управлінських практик та ноу-хау. У міжнародному вимірі інвестиції дедалі частіше реалізуються у вигляді стратегічних альянсів, партнерств та кластерних ініціатив, що сприяє інтеграції локальних економік у глобальні ланцюги доданої вартості.

По-третє, в умовах глобалізації ключову роль відіграє мобільність капіталу, що дозволяє швидко перенаправляти інвестиційні потоки залежно від геополітичних ризиків, зміни кон'юнктури ринку чи стабільності фінансової системи (Лісняк, Хаустова & Пузирьова, 2024). Окрему увагу слід приділити зростанню значення цифрових інвестицій, особливо у сфері ІТ, фінтеху, біотехнологій, де транснаціональний характер проєктів є визначальним. Водночас глобалізація загострює конкуренцію за інвестиційні ресурси між країнами, що вимагає формування чітких стратегій позиціонування на міжнародному інвестиційному ринку (Пузирьова & Ковальська, 2012). Таким чином, реалізація інвестиційного потенціалу в глобалізованому середовищі потребує гнучкої державної політики, інтеграції в міжнародні фінансові та економічні структури, розвитку людського капіталу та ефективної взаємодії між приватним і публічним секторами. Отже, світові підходи до реалізації інвестиційного потенціалу в умовах глобалізації характеризуються комплексністю, стратегічною гнучкістю та орієнтацією на сталий, технологічно обґрунтований розвиток, що дозволяє країнам ефективно інтегруватися в глобальні фінансово-економічні процеси.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Lisniak, S. I. & Puzyrova, P. V. (2024). Transparency of the investment potential of the Ukrainian economy in the context of sustainable development. *Журнал стратегічних економічних досліджень*, 4 (21), 120-130. [10.30857/2786-](https://doi.org/10.30857/2786-)

5398.2024.4.11.

2. Бугас, В. В. & Лісняк, С. І. (2024). Механізм забезпечення та реалізації інвестиційного потенціалу підприємств в умовах сталого розвитку. *Браславські читання. Економіка XXI століття: національний та глобальний виміри : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Одеса, 6 листопада 2024 року*, 156-158.
3. Заяць, В. В. & Пузирьова, П. В. (2021). Інструменти залучення іноземних інвестицій та фінансування інвестиційних проектів в Україні. *Інноватика в освіті, науці та бізнесі: виклики та можливості : матеріали II Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, м. Київ, 18 листопада 2021 року*, 106-114. <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/19586>.
4. Лісняк, С. І., Хаустова, Є. Б. & Пузирьова, П. В. (2024). Сутність інвестиційного потенціалу в умовах війни: актуальний фокус. *Науковий вимір осмислення та пошуку оптимальних моделей розвитку України: маркетинговий, економічний, фінансовий та управлінський аспекти: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 04-05 березня 2024 року*, 202-204. <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/26938>.
5. Пузирьова, П. В. & Ковальська, Ю. Г. (2012). Теоретичні аспекти фінансових інвестицій, їх особливості, форми та стратегічні напрями. *Формування ринкових відносин в Україні*, 6 (133), 83-86. <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/16041>.